

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради

Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України

протокол №8 від 26 червня 2025 року

Голова вченої ради

В.В.Засенко

Галузь знань
Спеціальність

С Соціальні науки, журналістика та інформація
С4 Психологія

Освітня програма
Освітня
кваліфікація

Спеціальна психологія
Доктор філософії

Шифр дисципліни

ЗП6

Назва дисципліни

Брендинг сучасного дослідника

Навчальний рік

2025-2026

Кількість кредитів
ЄКТС (годин)

2 кредити (60 годин)

Статус

Обов'язкова дисципліна

**Короткий опис
дисципліни**

Оновлення змісту та структури освітньо-наукової програми зумовлене рядом стратегічних, нормативних та академічних чинників, серед яких:

Зміна шифру спеціальності з 053 «Психологія» на С4. У зв'язку з оновленням Національного класифікатора спеціальностей вищої освіти, впровадженням МОН України, ОНП «Брендінг сучасного дослідника» відтепер позиціонується в межах міжгалузевої спеціальності **С4**, яка передбачає мультидисциплінарний підхід до підготовки здобувачів. Ця зміна логічно відповідає сучасним тенденціям у науці, де важливо володіти не лише фаховими знаннями в окремій галузі, але й компетенціями з комунікації, цифрової ідентичності, академічного брендування та аналітики результатів наукової діяльності.

Зростання ролі відкритої науки, цифрової наукової комунікації та наукометрії в сучасному академічному середовищі. Сучасний дослідник має володіти знаннями не лише у своїй предметній галузі, а й у сфері наукового брендингу, репрезентації себе та своєї діяльності у глобальному просторі. Саме тому до програми включено теми, пов'язані з розбудовою цифрової ідентичності (ORCID, Google Scholar, ResearchGate), етичним публікуванням, академічною доброчесністю, відкритим доступом, а також формуванням власної наукової стратегії.

Необхідність інтеграції української науки в європейський та глобальний науковий простір у контексті євроінтеграційних процесів. Це зумовлює потребу в розвитку навичок міжкультурної академічної комунікації, англійської презентації результатів досліджень, опануванні інструментів роботи з міжнародними видавництвами та базами даних.

Виклики післявоєнного періоду та трансформації наукової діяльності в умовах криз і нестабільності. Вони потребують від здобувачів не лише академічної гнучкості, а й умінь позиціонувати себе як експертів, створювати власну академічну репутацію, працювати в міждисциплінарних середовищах і формувати довіру до науки в суспільстві. **Запит здобувачів третього рівня освіти на практико-орієнтований підхід до наукової кар'єри.** Це включає потребу в розвитку навичок написання конкурентоспроможних статей, заявок на гранти, академічного нетворкінгу, участі в міжнародних проєктах, а також стратегічного управління своєю академічною траєкторією.

З огляду на ці чинники, оновлення програми передбачало:

- перегляд мети та програмних результатів навчання відповідно до компетентнісного підходу й нових професійних запитів;
- актуалізацію змісту навчальної дисципліни з урахуванням міжнародних рекомендацій (UNESCO, DORA, COPE, Horizon Europe);
- введення нових модулів, зокрема з відкритої науки, наукової дипломатії, цифрової безпеки науковця, формування академічного лідерства;
- інтеграцію елементів міждисциплінарності, міжгалузевої мобільності та трансферу знань.

Таким чином, оновлена освітньо-наукова програма «Брендінг сучасного дослідника» відповідає сучасним тенденціям розвитку наукової освіти, запитам ринку праці, міжнародним стандартам та перспективам інтеграції України до Європейського дослідницького простору.

Метою курсу є формування у здобувачів цілісного уявлення про стратегії професійного саморепрезентування дослідника в умовах глобалізованого академічного простору. Особливу увагу приділено розбудові індивідуального наукового бренду шляхом інтеграції цифрових інструментів, наукометричних платформ і академічної комунікації. Курс спрямований на розвиток практичних навичок з ефективного представлення результатів наукової діяльності в авторитетних міжнародних виданнях, а також з формування публікаційної стратегії, що відповідає сучасним критеріям академічної доброчесності, прозорості та відкритості науки.

У межах курсу буде розглянуто такі ключові аспекти:

- принципи побудови наукового іміджу в національному та міжнародному науковому середовищі;
- структура і логіка подання результатів досліджень у виданнях, індексованих у Scopus, Web of Science та інших міжнародних базах даних;
- роль унікальних ідентифікаторів дослідника (ORCID, Scopus Author ID, ResearcherID, Google Scholar Profile) у створенні наукового портфоліо;
- алгоритми пошуку релевантних наукових журналів за ключовими словами, тематикою, індексом цитованості та вимогами до авторів;
- етапи підготовки наукової статті відповідно до технічних, стилістичних і етичних вимог конкретного видання;
- практичні підходи до написання та подання статті до журналів, включених до Scopus (оформлення, лист супроводу, взаємодія з редакцією, відповіді на рецензії тощо).

Цей курс є міждисциплінарним і орієнтованим на формування метакомпетентностей, необхідних для успішної наукової діяльності в умовах сучасних викликів та інтеграції у Європейський дослідницький простір.

Пререквізити

Викладач **Прохоренко Леся Іванівна**

Контакти
Тел +38097 286 77 75
Email lesya-prohor@ukr.net

Час для консультацій Понеділок та четвер, 14:00-15:00

Мета курсу -	Розвиток у здобувача здатності до стратегічного формування та управління особистісним і професійним науковим іміджем шляхом оволодіння сучасними концепціями академічного позиціонування, цифрової наукової репрезентації, інструментами міжнародної наукової комунікації та практиками ефективного представлення результатів досліджень у глобальному академічному середовищі з урахуванням принципів відкритої науки, наукометрії та академічної доброчесності.
---------------------	---

Завдання курсу

1. Розкрити можливості самоархівування у відкритому доступі. Ознайомити здобувачів з сервісами, що об'єднують політики самоархівування журналів в одній базі. Навчити депонувати безкоштовні копії електронних публікацій з метою забезпечення вільного доступу до них.
2. Визначати типи репозитаріїв, які дають змогу зберігати, накопичувати та забезпечувати довготривалий та надійний відкритий доступ до результатів наукових досліджень. Поінформувати як ідентифікувати, переглядати та шукати сховища на основі цілого ряду функцій, таких як розташування, програмне забезпечення або тип вміщеного матеріалу. Ознайомити з можливостями експорту метаданих у різних форматах та для соцмереж.
3. Ознайомити здобувачів з унікальними ідентифікаторами науковців та системами унікальних ідентифікаторів науковців (ResearcherID, Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar та ін.) Навчити поєднувати різні профілі та ідентифікатори. Навчити інтегруватися з багатьма сервісами, базами, налаштовувати автоматичний імпорт.
4. Ознайомити із соціальними мережами науковців, з метою обміну результатами експериментальних досліджень, моніторингу грантів, конференцій, наукових вакансій, журналів та наукових подій, а також можливості для пошуку партнерів для наукових досліджень (Academia.edu, ResearchGate, Scientific Social Community, myExperiment, Science-Community, Linkedin, SlideShare, Twitter, Facebook). Навчити практично обирати зручні сервіси, мережі та ідентифікатори та формувати власну стратегію розбудови іміджу науковця.
5. Ознайомити з журналами відкритого доступу. Розглянути бізнес-моделі видання журналів (традиційна, відкритого доступу, комбінована). Розкрити чим відрізняються хижацькі журнали та видавці.
6. Поінформувати про індексування в базах даних (Scopus) та Імпакт фактор (Web of Science). Навчити підбирати журнал за ключовими словами, здійснювати пошук у базах даних.
7. Навчити готувати публікації за вимогами до написання наукових статті. Пояснити процедури розгляду статті та причини, за яких стаття може бути відхилена. Ознайомити з процедурою індексування.
8. Ознайомити з вимогами до наукових статей у журналах, які індексуються в Scopus (формальні, змістовні, юридичні, лінгвістичні,

вимоги щодо структури статті та оформлення бібліографічних посилань). Навчити готувати статтю, яка має відповідати вимогам конкретного журналу. Навчити готувати наукову статтю в Scopus (розкрити особливості структури, ознайомити з основними вимогами до статті, виклад якої має бути послідовним, переконливим, та містити новий і цікавий науковий результат, мова статті, дотримання авторських прав).

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
- СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
- СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
- СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
- СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.
- СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.
- СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.
- ЗК8. Здатність самостійно поєднувати різні профілі та ідентифікатори науковців ResearcherID, Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar..
- ЗК9. Здатність готувати наукову статтю за результатами наукових досліджень до світових, загальноновизнаних періодичних видань і видавництв, які використовують наукометричні показники (Scopus, Web of Science).

Програмні результати навчання

- РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології (зокрема і спеціальної психології) / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.
- РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології (зокрема і спеціальної психології) та у викладацькій практиці.
- РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості (зокрема і в осіб з порушеннями розвитку), груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.
- РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.
- РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.
- РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
- РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології (зокрема і спеціальної психології), які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.
- РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.
- РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.
- РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.
- РН 11. Знання організації і методики проведення наукових досліджень, практики здійснення наукової діяльності, управління інноваційними проєктами.
- РН 12. Вміння обирати теоретичні й експериментальні методи дослідження, відповідні методи системного і синергетичного аналізу, застосовувати моделі та методи моделювання та інноваційні підходи для розв'язання складних завдань і проблем в науково-дослідній та/або інноваційних сферах.
- РН 13. Інтегрування в європейський освітній простір: вміти презентувати результати власних наукових досліджень у фахових виданнях України «категорії Б», у наукових статтях що належать до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science.

Структура навчальної дисципліни											
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		л	п	с	залік	екзамен		л	п	с	залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модулі.											
Змістовий модуль 1. Вільний доступ до наукової інформації та шляхи його реалізації.											
Тема 1. Самоархівування.	2	1	1				2	1	1		
Тема 2. Сховища відкритого доступу	2	1	1				2	1	1		
Разом за змістовим модулем 1	4	2	2				4	2	2		
Змістовий модуль 2. Оцінка ефективності наукової роботи.											
Тема 1. Системи унікальних ідентифікаторів науковців.	2	1	1				2	1	1		
Тема 2. Соціальні мережі науковців.	2	1	1				2	1	1		
Разом за змістовим модулем 2	4	2	1				4	2	1		
Змістовий модуль 3. Наукометричні бази даних Web of Science та SciVerse Scopus.											
Тема 1. Наукометрична платформа Web of Science. База даних Scopus.	10	2	6	2			10	2	6	2	
Тема 2. Як написати статтю у міжнародне видання.	12		10	1			12		10	1	1
Разом за змістовим модулем 3.	22										
Усього аудиторних годин	30										
ІНДЗ	30		-	-		-			-	-	
Усього годин	60										

Лекційні заняття		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самоархівування. Сховища відкритого доступу.	1
2	Сховища відкритого доступу	1
3	Системи унікальних ідентифікаторів науковців (ResearcherID, Scopus Author ID, ORCID, Google Scholar та ін.). Соціальні мережі науковців	1
4	Соціальні мережі науковців.	1
5	Наукометрична платформа Web of Science. База даних Scopus.	2

Практичні заняття		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Депонування автором безкоштовної копії електронного документу.	1
2	Визначення для самоархівування депозитарію з якісними метаданими та хорошим індексуванням.	1
3	Поєднання різних профілів та ідентифікаторів.	1
4	Пошук наукових текстів з проблеми дослідження в академічних соцмережах.	1
5	Визначення журналу за ключовими словами, пошук у базах даних. Підготовка наукової статті за результатами наукових досліджень до світових, загальноновизнаних періодичних видань Web of Science, Scopus.	2

**Індивідуальні завдання та
підсумковий контроль**

Тема 1. Ознайомлення з пошуковими системами 5 год.

1. BASE (<http://www.base-search.net>) – одна з найпотужніших систем пошуку академічних ресурсів відкритого доступу, що підтримується бібліотекою Університету Білефельда (Німеччина).
2. GoogleScholar (<http://scholar.google.com.ua/>) – повнотекстовий пошук наукової літератури за різними галузями знань.
3. WorldWideScience.org (<http://worldwidescience.org/>) – глобальна наукова пошукова система.

Тема 2. Ознайомлення із українськими репозитаріями - 5 год.

1. eKhNUIR — електронний архів Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.
2. eKMAIR — електронний архів Національного університету „Києво-Могилянська академія“.
3. ELARTU – Репозитарій Тернопільського національного технічного університету імені І. Пулюя.
4. eLONUar — електронний архів-репозитарій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.
5. eNTUKhPIIR - Цифровий репозитарій Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут".
6. eSNUIR — Інституційний репозитарій Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.
7. IRPNPU – Електронний архів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Тема 3. Журнали відкритого доступу – 5 год.

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
2. Directory of OpenAccess Journals (DOAJ).

3. EEVL's EjournalSearchEngines (Едінбург) - реферати, статті з електронних журналів (різні галузі техніки, математика).
4. HighWirePress – депозитарій підрозділу бібліотеки Стенфордського університету. Понад 1 тис.журналів, 1,8 млн. повнотекстових рецензованих статей у вільному доступі.
5. Hindawi – Hindawi Publishing Corporation – видавнича корпорація, яка охоплює понад 100 рецензованих журналів відкритого доступу з усіх основних сфер науки, техніки й медицини.
6. Ingenta – багатогалузева бібліографічна база; пропонує доступ до понад 28 тис.наукових журналів із широкими пошуковими можливостями.
7. IPL - InternetPublicLibrary - близько 3000 електронних журналів з різних галузей знань

Оцінювання навчальних досягнень	
Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	10
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Підсумковий контроль (тест)	30
Всього	100

Шкали оцінювання			
Бальна	ECTS	Національна	Заліків
90-100	A	Відмінно	Зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C		
66-69	D	Задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	Незадовільно - з можливістю повторного виконання завдань	Не зараховано - з можливістю повторного виконання завдань
0-34	F	Незадовільно - з повторним вивченням дисципліни	Не зараховано - з повторним вивченням дисципліни

Додаткові бали	
Вид роботи та вимоги	Бал за стобальною шкалою
1. Пошук у базах даних (Scopus) та (Web of Science) журналів дотичних до теми дослідження	20
2. Підготовка наукової статті за вимогами до фахового журналу категорії «В», оформлення бібліографічних посилань в стилі APA	30
3. Підготовка наукової статті за вимогами у журналах, які індексуються в Scopus та Web of Science	50

Основна (обов'язкова) література	
1. Бикова І. М. (2020). <i>Наукова комунікація: інструменти ефективної взаємодії у глобальному просторі</i>. Київ: Академія. 2. Демченко С. Ю. (2024). <i>Цифрова ідентичність дослідника: міжнародні практики репрезентації</i>. Львів: Український католицький університет. 3. Колесникова І. О., Бахрушина Є. М. (2022). <i>Академічна доброчесність та наукова комунікація</i>. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 4. Михайлина Л. (2021). <i>Як писати про науку: гід із наукової комунікації для дослідників та журналістів</i>. Київ: Rabulum. 5. Назаров О. В. (2021). <i>Академічне письмо та наукова комунікація: практикум для аспірантів і науковців</i>. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка. 6. ORCID, Scopus, Web of Science, Publons (Clarivate), Google Scholar – офіційні ресурси та довідкові матеріали платформ (доступ станом на 2025 рік). 7. Хаджинов І. В. (2020). <i>Публікаційна активність науковця: стратегія, тактика, етика</i>. Харків: ХНЕУ імені Семена Кузнеця. 8. Elsevier Research Academy. (2019–2025). <i>Researcher Academy e-modules</i>. https://researcheracademy.elsevier.com 9. Jamali, H. R. (2020). <i>Scholarly Communication and Bibliometrics</i>. Chandos Publishing. 10. Sugimoto, C. R., & Larivière, V. (2018). <i>Measuring Research: What Everyone Needs to Know</i>. Oxford University Press. 11. Wilsdon, J., et al. (2015). <i>The Metric Tide: Report of the Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment and Management</i>. HEFCE. 12. ORCID, Scopus, Web of Science, Publons (Clarivate), Google Scholar – офіційні ресурси та довідкові матеріали платформ (доступ станом на 2023 рік). 13. Bornmann, L., & Daniel, H. D. (2008). <i>What do citation counts measure? A review of studies on citing behavior</i>. <i>Journal of Documentation</i>, 64(1), 45–80. 14. Merton, R. K. (1973). <i>The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations</i>. University of Chicago Press.	

Додаткова література та інші джерела інформації

Додаткова література:

1. Bornmann, L., & Daniel, H. D. (2008). *What do citation counts measure? A review of studies on citing behavior*. *Journal of Documentation*, 64(1), 45–80.
2. Curry, S., & van der Veer Martens, B. (2025). *Rethinking Research Assessment: New Models and Challenges*. Palgrave Macmillan.
3. Jamali, H. R. (2020). *Scholarly Communication and Bibliometrics*. Chandos Publishing.
4. Kyvik, S., & Aksnes, D. W. (2022). *Evaluating the Quality of Research: Bibliometrics and Beyond*. Routledge.
5. Martinez, M., & Green, A. (2023). *Building Academic Reputation: Global Strategies for Researchers*. Springer.
6. Merton, R. K. (1973). *The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations*. University of Chicago Press.
7. Sugimoto, C. R., & Larivière, V. (2018). *Measuring Research: What Everyone Needs to Know*. Oxford University Press.
- 9 Wilsdon, J., et al. (2015). *The Metric Tide: Report of the Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment and Management*. HEFCE.

Онлайн-посібники та аналітичні матеріали:

1. COPE (Committee on Publication Ethics). *Guidelines and flowcharts for ethical publishing*. <https://publicationethics.org>
2. UNESCO (2021). *Open Science Recommendation*. <https://unesdoc.unesco.org>
3. European Commission (2021). *Towards a reform of the research assessment system*. <https://ec.europa.eu>
4. DORA (San Francisco Declaration on Research Assessment). <https://sfedora.org>
5. Open Research Europe – платформа відкритої публікації для дослідників, які працюють над проектами, що фінансуються ЄС. <https://open-research-europe.ec.europa.eu>

Онлайн-курси і тренінги:

6. Elsevier Researcher Academy – модулі з публікаційної діяльності, наукометрії, етики, візуалізації тощо. <https://researcheracademy.elsevier.com>
7. Nature Masterclasses – тренінги з наукового письма та кар'єрного розвитку. <https://masterclasses.nature.com>
8. Publons Academy (Web of Science) – курс для рецензентів і авторів. <https://publons.com/community/academy>

Платформи для цифрової присутності дослідника

9. ORCID – міжнародний ідентифікатор дослідника. <https://orcid.org>
10. Google Scholar – профілі науковців та аналітика цитувань. <https://scholar.google.com>
11. Scopus Author ID, ResearcherID (Web of Science) – наукометричні інструменти для авторів.
12. ResearchGate, Academia.edu – соціальні мережі для науковців.

Платформи для оформлення наукових профілів і публікацій

13. Mendeley, Zotero, EndNote Web – керування джерелами та бібліографією.
14. Overleaf – платформа для написання наукових текстів у LaTeX. <https://www.overleaf.com>
15. Canva for Education, Mind the Graph – інфографіка для наукової комунікації.

Інформаційні ресурси

Наукометричні бази даних та аналітичні системи:

1. Scopus — <https://www.scopus.com>
2. Web of Science — <https://www.webofscience.com>
3. Google Scholar — <https://scholar.google.com>
4. Dimensions — <https://www.dimensions.ai>
5. OpenAlex — <https://openalex.org>

Цифрова ідентифікація та репозиторії науковців:

1. ORCID — <https://orcid.org>
2. Publons (Clarivate) — <https://publons.com>
3. ResearchGate — <https://www.researchgate.net>
4. Academia.edu — <https://www.academia.edu>
5. Google Scholar Profiles — <https://scholar.google.com>

Освітні платформи з наукової комунікації:

1. Elsevier Researcher Academy — <https://researcheracademy.elsevier.com>
2. Springer Nature Author Services — <https://authorservices.springernature.com>
3. Taylor & Francis Author Services — <https://authorservices.taylorandfrancis.com>
4. Wiley Author Services — <https://authorservices.wiley.com>
5. Nature Masterclasses — <https://masterclasses.nature.com>

Інструменти для керування бібліографією та цитуванням:

1. Zotero — <https://www.zotero.org>
2. Mendeley — <https://www.mendeley.com>
3. EndNote — <https://endnote.com>
4. BibGuru — <https://www.bibguru.com>
5. Cite This For Me — <https://www.citethisforme.com>

Українські платформи й ресурси з академічної доброчесності та відкритої науки:

1. Національний репозитарій академічних текстів (НРАТ) — <https://nrat.ukrintei.ua>
2. URIS (Українська науково-інформаційна система) — <https://uris.org.ua>
3. Сайт НАЗЯВО — рекомендації щодо академічної доброчесності — <https://naqa.gov.ua>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (НБУВ) — <http://nbuv.gov.ua>
5. Open Science in Ukraine — <https://openscience.in.ua>

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

ЗЩ метою забезпечення ефективної реалізації освітньо-наукової програми «Брендінг сучасного дослідника» використовується сучасне технічне, інформаційне та програмне забезпечення, що сприяє формуванню у здобувачів здатності до наукової комунікації, цифрової репрезентації та публікаційної активності у глобальному науковому просторі:

Обладнання:

Персональні комп'ютери та ноутбуки з доступом до Інтернету.

Мультимедійне обладнання для проведення лекцій, презентацій і вебінарів (проектори, інтерактивні панелі, системи відеозв'язку).

Засоби аудіо- та відеозапису для створення презентацій, відео-контенту, наукових блогів.
Доступ до комп'ютерних класів, обладнаних сучасною технікою.

Програмне забезпечення та онлайн-сервіси:

1. Бібліографічні та референс-менеджери:

Zotero, Mendeley, EndNote — для створення та оформлення бібліографічних посилань.

2. Платформи для наукової ідентифікації та публікаційної активності:

ORCID, Publons (Web of Science), Scopus Author ID, Google Scholar Profiles, ResearchGate, Academia.edu.

3. Системи наукометричного аналізу:

Scopus, Web of Science, Dimensions, OpenAlex, Bibliometrix (RStudio plugin).

4. Інструменти для редагування, підготовки публікацій і візуалізації:

MS Word, LaTeX, Grammarly Premium, Hemingway Editor — для академічного письма.

Canva, Piktochart, Infogram, Visme — для створення інфографіки, наукових постерів.

PowerPoint, Prezi, Genially — для розробки презентацій.

5. Онлайн-платформи для самоосвіти та підвищення кваліфікації:

Elsevier Researcher Academy, Nature Masterclasses, Springer Author Academy, Coursera, edX, ResearchHub.

6. Інструменти антиплагіатного контролю та перевірки доброчесності:

Unicheck, StrikePlagiarism, Turnitin (за наявності доступу).

PlagScan, Grammarly – базовий рівень аналізу оригінальності.

7. Хмарні сервіси та інструменти для спільної роботи:

Google Workspace (Docs, Sheets, Slides, Drive).

Microsoft 365 (Word, Excel, PowerPoint, Teams).

Notion, Trello, Slack — для організації наукової діяльності та командної взаємодії.

Поведінка на курсі

У процесі навчання за курсом здобувач зобов'язується дотримуватися сучасних академічних норм, забезпечувати конструктивну взаємодію в освітньому середовищі, поважати принципи академічної доброчесності, етики цифрової комунікації та бути відкритим до інновацій, саморозвитку й професійного зростання.

Основні положення щодо поведінки на курсі:

1. **Регулярність та активність участі:**
 - Своєчасне відвідування усіх форм навчальних занять (очно, онлайн, у змішаному форматі).
 - Активна участь у дискусіях, груповій роботі, презентаціях та взаємооцінюванні.
2. **Академічна доброчесність:**
 - Дотримання вимог до авторства, коректного цитування, уникнення плагіату.
 - Самостійне виконання завдань, проєктів, наукових і навчальних робіт.
 - Відповідальне ставлення до академічного письма та дотримання етичних стандартів під час публікаційної діяльності.
3. **Цифрова культура та онлайн-етикет:**
 - Використання професійного електронного спілкування у листуванні, чатах, на платформах дистанційного навчання.
 - Дотримання правил конфіденційності, недопущення дискримінаційних, образливих або маніпулятивних висловлювань у цифровому середовищі.
 - Готовність до самостійного опанування цифрових інструментів для наукової комунікації та репрезентації.
4. **Взаємоповага та інклюзія:**
 - Шанобливе ставлення до викладачів, одногрупників, партнерів за проєктами незалежно від віку, статі, переконань, особливих освітніх потреб.
 - Підтримка атмосфери довіри, відкритості та психологічного комфорту в академічному середовищі.
5. **Рефлексія та професійний розвиток:**
 - Готовність до отримання та надання зворотного зв'язку.
 - Усвідомлення особистої відповідальності за власну освітню траєкторію.
 - Постійне вдосконалення навичок наукової комунікації, самооцінювання прогресу та планування подальших кроків професійного розвитку.

Здобувачі, які беруть активну участь у громадській діяльності в Раді молодих науковців Інституту, разом із дипломом будуть отримувати почесні рекомендаційні листи, де вказуватимуться не лише їхні чесноти, а й виявлені ділові та управлінські здібності.

Інформація про викладача

Прохоренко Леся Іванівна, доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України

ORCID iD 0000-0001-5037-0550

Профіль вченого у Google Scholar <https://scholar.google.com.ua/>

Сторінка автора у Електронній бібліотеці НАПН України <http://lib.iitta.gov.ua/>

Основні публікації з тематики дисципліни

Статті в Scopus та Web of Science

1. Особливості класифікації об'єктів інформаційного поля дітьми із затримкою психічного розвитку [Електронний ресурс] / Л. І. Прохоренко, О. В. Романенко // [Інформаційні технології і засоби навчання](#). - 2019. - Т. 74, № 6. - С. 266-277. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_74_6_22
2. Zasenkov Viacheslav, Onufrieva Liana, Chaikovska Oksana, Prokhorenko Lesya, Sadova Myroslava. (2020). Ecocentric and anthropocentric settings as determinants of youth social maturity and eco-culture development. Volume 24 - Issue 6. Month: April. Лондон: Hampstead Psychological Associates. Pages: 13079-13091. DOI: [10.37200/IJPR/V24I6/PR261274](https://doi.org/10.37200/IJPR/V24I6/PR261274)
3. Ihor Popovych, Olena Blynova, Oleksandr Savchuk, Viacheslav Zasenkov, Lesia Prokhorenko (2020). Expectations of a winning result in women's handball team: comparison of different age groups / *Journal of Physical Education and Sport*® (JPES), Vol.20 (5), Art 369, pp. 2709 - 2717, 2020 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051
4. Lytvynenko, O., Zlatova, L., Zasenkov, V., Prokhorenko, L., & Lunov, V. (2020). Adaptive Potential of Young People as a Factor of Mental Health-Preserving. *Journal of History Culture and Art Research*, 9(3), 374-385. doi:<http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i3.2846>
5. Lytvynenko, O., Zlatova, L., Zasenkov, V., Prokhorenko, L., & Lunov, V. (2020). Adaptive Potential of Young People as a Factor of Mental Health-Preserving. *Journal of History Culture and Art Research*, 9(3), 374-385. doi:<http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i3.2846>
6. Prokhorenko, L., Popovych, I., Sokolova, H., Yarmola, N., & Forostian, O. (2021). Research on reflective-evaluative competence in pupils with intellectual disabilities. *Amazonia Investiga*, 10(46), 138-151. <https://doi.org/10.34069/AI/2021.46.10.13> URI: http://eKhSUIR.kspu.edu/1234567_89/15557
7. Prokhorenko, L., Sokolova, H., Forostian, O., Kravets, Y., & Horbatiuk, O. (2022). Typology of competence characteristics of pupils with intellectual disabilities. *Amazonia Investiga*, 11(55), 172-181. <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/issue/view/56/Amazonia%20Investiga%20Vol%2011%20No%2055%20%282022%29> <https://doi.org/10.34069/AI/2022.55.07.18>
8. Prokhorenko, L. I. Giftedness as asynchronous development of children with special educational needs. *Insight: the psychological dimensions of society*, 2022, 8, 111-123. DOI:10.32999/2663-970X/2022-8-8 <http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/issue/view/9/47>
9. Lesia Prokhorenko, Yurii Kosenko & Ihor Hoian. (2025). Interrelationship between juniors' intrinsic and extrinsic motivation and self-efficacy parameters. *Journal of Physical Education and Sport*® (JPES), Vol. 25 (issue 4), Art 78, pp. 727 – 735. <https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/10679/Art%2078.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Статті у фахових виданнях України та закордонних виданнях країн, які входять до ОЕСР

1. Прохоренко Л., Соколова Г., Крошка О. Концептуалізація системи сімейно- орієнтованого психолого-педагогічного супроводу родини, яка виховує дитину з особливими потребами / колективна монографія. Мелітополь, 2019. – С.10-23.
2. Особливості класифікації об'єктів інформаційного поля дітьми із затримкою психічного розвитку [Електронний ресурс] / Л. І. Прохоренко, О. В. Романенко // [Інформаційні технології і засоби навчання](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_74_6_22). - 2019. - Т. 74, № 6. - С. 266-277. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_74_6_22 (*Web of Science*)
3. Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Баташева Н.І. Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами: стратегія реалізації. [Вісник національної академії педагогічних наук України](http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/55). том 2 № 1 (2020). режим доступу: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/55>
4. Засенко В., Прохоренко Л. До проблеми реформування галузі освіти дітей з особливими потребами. Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць / за ред. В.В. Засенка. – К.: ТОВ «Наша друкарня», 2020. – Вип. 16. – С.143-160.
5. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник / Л.І.Прохоренко, О.О.Бабяк, Н.І.Баташева, А.Л.Душка, Н.І.Недозим, О.М.Омельченко, О.В.Орлов // за ред. В.В.Засенко, Л.І.Прохоренко. – Київ : Наша друкарня, 2020. – 352 с.
6. Засенко В., Прохоренко Л. «Особливі діти» в умовах особливого навчального року. [Вісник](http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/55) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України +38 044 468 14 81, isenaesu@gmail.com, вул. М. Берлінського 9, м. Київ, 04060, Україна

[національної академії педагогічних наук України](#). том 2 № 2 (2020). С. 1-6.

7. Prokhorenko Lesia, Kostenko Tetyana. Research of psychological and pedagogical typologization of delay of mental development of schoolchildren. У друці// [Інсайт: психологічні виміри суспільства](#), No 4 (2020). – С. 111-131. - DOI: 10.32999/2663- 970X/2020-4-7. ([Index Copernicus International](#))

8. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А. На допомогу практикам — VI Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки та психології «Особливі діти»: освіта і соціалізація». [Вісник національної академії педагогічних наук України](#). том 2 (2020). с. 1-6. - doi: <https://doi.org/10.37472/2707-305x-2020-2-2-3-2>. _ режим доступу : <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/93>.

9. Prokhorenko L. I., Kostenko T. M. Psychological support of families of children with special needs in the conditions of the COVID-19 pandemic / Pedagogical and psychological sciences: regularities and development trends. Collective monograph. Riga, Latvia: —Baltija publishingl, 2020. - 254-268.-

<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/94>

<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/94>

DOI

<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-023-0-16>

10. Прохоренко Л., Орлов О. Партнерство та співпраця як невід’ємна складова діяльності Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. *Педагогічна газета України*. 2021. №4 (284). Липень-серпень 2021. С.5.

11. Прохоренко Л.І. Психологічний супровід дітей з особливими потребами та їхніх родин в умовах кризових викликів. *Вісник НАПН України*. 2021. 3(1). режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/147>. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-13-7>

12. Прохоренко, Л.І., Орлов, О. В. (2021). *Діти з особливими потребами в умовах кризових викликів: навчання і супровід* Вісник НАПН України, 2 (3). ISSN 2707-305X

: DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-17-11> :

<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/190>

13. Прохоренко, Л. І. (2022). Наука — практиці: інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(1). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4110>

14. Прохоренко, Л. І. (2022). Наука і освіта в умовах війни: інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(1). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4133>

15. Viacheslav Zasenkov, Lesia Prokhorenko. (2022). Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Edukacja w czasie pandemii. *Annales Universitatis Mariae Curie- Skłodowska. Sectio J. Paedagogia-Psychologia*”. Vol 35, No 1. 123-130. PDF (ENGLISH)

16. Прохоренко Л.І. Освіта дітей з особливими потребами в умовах війни: проблеми та виклики / тези доповідей Всеукраїнського онлайн марафону до Дня науки (16-24 травня 2022

р., м.Київ). – С. 104-109.:

<https://ispukr.org.ua/articles/22/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98%20%D0%94%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%92%D0%86%D0%94%D0%95%D0%99.pdf>

17. Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А, Стратегії психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами / тези доповідей VIII Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології «Освіта осіб з особливими потребами: виклики воєнного часу» (19-20 жовтня 2022 р., м.Київ). С. 254-259.

https://ispukr.org.ua/articles/22/2022_%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98.pdf

18. Леся Прохоренко. (2023). Психологія когнітивних порушень у дітей : монографія. Бориспіль : ФОП «Вигнан О.С.», 130 с. ISBN 978-617-7979-11-0; <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740080/>

19. Сушко, П., & Прохоренко, Л. (2024). Аналіз діяльності інклюзивно-ресурсних центрів в Україні в умовах війни . *Особлива дитина: навчання і виховання*, 114(2), 7-30. <https://doi.org/10.33189/ectu.v114i2.172>

20. Прохоренко, Л., Орлов, О., & Прохоренко, Д. (2024). Освіта осіб з особливими потребами в країнах Європи та Україні: порівняльний контент-аналіз. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 113(1), 7-41. <https://doi.org/10.33189/ectu.v113i1.163>
21. Прохоренко, Л. (2024). Психологія інклюзії: освіта та соціалізація дітей з особливими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 115(3), 7-20. <https://doi.org/10.33189/ectu.v115i3.181>
22. Prokhorenko, L., & Sokolova, H. (2024). Distance learning in the education system of persons with special needs: problems and their solutions. *Education: Modern Discourses*, 7, 255-264. <https://doi.org/10.37472/2617-3107-2024-7-05>
https://emd.naps.gov.ua/index.php/Educ_Mod_discourse/article/view/138
https://www.researchgate.net/publication/390261352_DISTANCE_LEARNING_IN_THE_EDUCATION_OF_PERSONS_WITH_SPECIAL_NEEDS_PROBLEMS_AND_THEIR_SOLUTIONS
32. Прохоренко, Л. (2024). Інклюзивність та безбар'єрність освітнього простору: діти з особливими освітніми потребами. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови.*, 2(25), 203-219. <https://doi.org/10.33189/epsn.v2i25.265>
33. Прохоренко, Л. (2024). Інклюзивність та безбар'єрність в освіті осіб з особливими потребами в умовах війни: експериментальне дослідження. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 116(4), 193-210. <https://doi.org/10.33189/ectu.v116i4.205>
34. Спеціальна педагогіка і психологія. Сучасний термінологічний словник / за редакцією Л. Прохоренко, В. Засенка. – К., 2024 – 397 с.
35. Прохоренко, Л. (2024). Метод психологічної саморегуляції. Спеціальна педагогіка і психологія. Сучасний термінологічний словник / за редакцією Л. Прохоренко, В. Засенка. Київ. 134-135.
36. Панок, В.Г., Максименко, С.Д., Слюсаревський, М.М., Прохоренко, Л.І., Чепелева, Н.В., Куліш, Т.І., Чуніхіна, С., Губеладзе, І.Г., Ткачук, І.І., Ярмола, Н. А. (2024) *Захист і підтримка ментального здоров'я українців в умовах воєнного стану: виклики і відповіді : монографія* Монографія. НАПН України, м. Київ, Україна. 189 с. : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743861/>
37. Прохоренко, Л. (2025). ДІЯЛЬНІСТЬ ІНКЛЮЗИВНО-РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІФИ ТА РЕАЛІЇ. *Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови.*, 1(26), 183-199. <https://doi.org/10.33189/epsn.v1i26.285>
38. Орлов, О., Прохоренко, Л., Попович, І., & Волошина, О. (2025). БАГАТОВИМІРНИЙ АНАЛІЗ НАЦІОНАЛЬНИХ ОСВІТНІХ СИСТЕМ В ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ: СУЧАСНІ МОДЕЛІ ТА ПІДХОДИ. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 118(2), 87-108. <https://doi.org/10.33189/ectu.v118i2.232>

Зворотній зв'язок

Моб. Тел.. 097-286-77-75

Затверджено

Протокол № ____ від ____ / ____ / ____ р.

Укладач _____ (_____)

Завідувач відділу _____ (_____)